

Kvindehistorisk kildegennemgang af Bibliotheca Danica

vol. II

DANMARKS STATS-, SAMFUNDS- OG KULTURFORHOLD

Udarbejdet i forbindelse med forskningsprojektet:
Visibility; Women in Politics, Religion and the intellectual Sphere,
ca. 1400-1800.

af Mathilde Sonne.

Med støtte fra Carlsbergfondet.

CARLSBERG
FONDET



Indhold

Introduktion.....	3
Danmarks blandede historie.....	4
Danmarks Stats- og Kulturførhold.....	4
Medicinalvæsen og Sundhedspoliti	4
Læger. Kvaksalvere. Jordemødre.....	4
Hospitaler. Badeanstalter.....	4
Epidemier. Qvarantaine. Vaccination. Venerisk Syge.....	4
Enkekasser	4
Almindelige og navnlig civile	4
Geistlige Enkekasser.....	8
Militære Enkekasser.....	8
Understøttelses-Fond og Selskaber.....	9
Kirkevæsen	9
Kirkehistorie	9
Danmarks Kirkehistorie før Reformationen	9
Danmarks Kirkehistorie efter Reformationen	9
Kirkeforfatning.....	9
Kirkerettens enkelte Afsnit	9
Undervisningsvæsen.....	10
De enkelte skoler: Skoler i Kjøbenhavn.....	10
Realskoler	10
Pigeskoler	10
De enkelte Skoler: Skoler i Kjøbstæderne	11
Danmarks økonomiske Forhold. Landvæsen. Industri. Handel. Søfart. Fiskeri.....	11
Om de økonomiske Forhold i Danmark i Almindelighed.....	11
Industri.....	12
Industri- og Haandværkerforeninger. Industri-Udstillinger.....	12
Danmarks Kulturhistorie	12
Danmarks Kulturhistorie i Almindelighed. I ældre Tid. I nyere Tid	12
Presselove, Pressefrihed i Danmark.....	12
FORKLARING OVER DE VIGTIGSTE BRUGTE FORKORTELSER	13

Introduktion

Nedenstående oversigt er udarbejdet på baggrund af *Bibliotheca Danicas* fortegnelse over dansk litteratur fra perioden 1485 til 1830. Dette dokument dækker den del af sektionen Historie II., der behandler Danmarks historie uden specifikt fokus på København. Sektionen kan findes i bd. II af *Bibliotheca Danica*. Kildematerialet i denne sektion samler litteratur om bl.a. Danmarks sundheds- og fattigvæsen, kirkeforhold, undervisning, økonomi og kulturhistorie. Kvinder optræder i kildematerialet inden for områder som jordemodervæsen, fødsels- og hospitalspolitik, ægteskab og enkestand, pensions- og understøttelseskasser, pigeskoler samt velgørende og kirkelige stiftelser.

Udvælgelsen af kilder til oversigten bygger på en bred vurdering af potentiel relevans for kvindehistorisk forskning. Læsningen har især haft fokus på temaer som køn, ægteskab, seksualitet, graviditet, moderskab, opdragelse og ikke mindst værker forfattet af kvinder. Værkerne er udvalgt på baggrund af en vurdering af titel og forfatternavn, hvilket betyder, at værker med kvindehistorisk indhold, men uden tydelige indikatorer herpå i titel eller forfatternavn, kan være udeladt. I visse tilfælde kan det være relevant at konsultere originalbindet for at undersøge, om der findes yderligere relevante tekster, som ikke er medtaget her, fordi titlen ikke umiddelbart signalerer relevans. Over- og underoverskrifterne følger *Bibliotheca Danicas* egen kategorisering af kilderne. Ønsker man at gå i dybden med en bestemt overskrift, kan man derfor finde det tilsvarende afsnit i den oprindelige fortegnelse. Værkernes titel er gengivet i den originale ordlyd fra *Bibliotheca Danica* inkl. forkortelser m.m. En forklaring over de vigtigste anvendte tegn og forkortelser kan findes bagerst i oversigten.

[Alle bindene kan tilgås online via Det Kgl. Bibliotek her.](#)

Danmarks stats-, samfunds- og kulturforhold

Danmarks Stats- og Kulturforhold

Medicinalvæsen og Sundhedspoliti

Læger. Kvaksalvere. Jordemødre

Forordning anlangende Jorde-Mødres Examen, Antagelse og Forhold. 30. Nov. 1714. Kbh. 4. 4 Bl. (U. B.)

Placat, hvorved bestemmes den Betaling, der tilkommer Jordemødre for deres Forretninger etc. [29. April 1791.] Kbh. 4. 2 Bl. (U. B.)

Reglement for Giordemodervæsenets Indretning og Bestyrelse i begge Riger, Kiøbenhavn undtagen. 21. Nov. 1810. Kbh. 4. 6 Bl.

Placat, om en nærmere Bestemmelse i § 15 af Reglementet for Gjordemodervæsenet af 21. Nov. 1810. 27. Aug. 1819. Kbh. 1819. 4. 2 Bl. (U. B.)

Placat angaaende hvorledes den for Giordemødrene bestemte Betaling skal udredes i Rigsbankpenge. [25. Marts 1814.] Kbh. 1814. 4. 2 Bl. (U. B.)

Hospitaler. Badeanstalter

Reglement for Patienter, Opvartnings-Koner etc. ved det Kgl. Friderichs-Hospital. 4. Jan. 1782. U. St. Fol. Pat.

[Reglement for Fødselsstiftelsen i Kjøbenhavn.] 15. Oct. 1759. U. St. 1 Bl. pat.

Bekjendtgjørelse fra Directionen for den Kgl. Fødsels-Stiftelse i Kiøbenhavn, ang. forøget Betaling for de Børn, som udsættes til Pleie uden for Kiøbenhavn. [23. Junii 1804.] Kbh. 1804. 4. 2 Bl.

Epidemier. Qvarantaine. Vaccination. Venerisk Syge

Wendt, Jo. Chr. Wilh., Bidrag til Historien af den veneriske Sygdoms Begyndelse og Fremgang i Danmark, indtil Midten af det 18. Aarh. Kbh. 1820. P. [Med 2 Stentr.]

Scheel, [Paul], Er Kiøbenhavn virkelig i overordentlig Grad smittet af den veneriske Sygdom og kan den Preussiske Bordell-Indretning ansees gavnlig her i Staden, for at formindske, dette Onde? Kbh. 1810.

Castberg, [Ped. Atke], Svar paa Dr. Scheels Skrift: Er Kiøbenhavn virkelig o. s. v. Kbh. 1810.

Enkekasser

Almindelige og navnlig civile

Placat, ang. at alle og enhver skal sætte i een af de oprettede Enke-Casser etc. 16. Julii 1745. Kbh. 4. 2 Bl. (U. B.)

Forordning, som bestemmer en Enkemands Ret til at fordre Erstatning ved Skiftet efter sin afdøde Hustrue for den Kapital, som han for hende har indskudt i Enkekassen. 7. Nov. 1788. Kbh. 4. 2 Bl. (U. B.)

Fundatz over Wiborg Stiffts verdslige EnkeCassa, som 1717 er oprettet og samme Aar allern. confirmeret, Kbh. 1724. 4. P. 9 Bl. (U. B.)

Udi Kiøge dend 28. Octobr. indeværende Aar 1723 har endeel gode Venner foreenet dennem at gjøre et Sammenskud af Penge til een verdslig Enke-Casse paa følgende Maade. Kbli. 4. P. [2 forsk. Udgaver.]

- Kgl. allern. Confirmation paa en Fundatz til en geistlig og verdslig Enke-Casses Indrettelse i Jylland. 13. Jan. 1736. Kbh. 4. P.
- Kgl. allern. Confirmation paa en Fundatz til een Enke-Casses Indretning for civile Betientere i Dannemark. 30. April 1736. Kbh. u. A. 4. P.
- Allern. confirmeret Extensions-Plan og Foundation til en Enke-Cassa for adskillige Stænder udi Dannemark og Norge, samt Fyrstendømmerne Slesvig og Holsteen. 19. Dec. 1738. Kbh. 4. P.
- Allern. confirmeret nærmere Extension for den udi Kblivn. oprettede Enke-Cassa, for Civile-Betiente og adskillige andre Stænder udi Danmark og Norge, samt Fyrstendømmerne Slesvig og Holsteen. 15. April 1743. Kbh. 4. P.
- Confirmation paa een Explications-Plan for den oprettede Enke-Cassa for Civil- og andre Stænder udi Dannemark og Norge samt Fyrstendømmerne. 13. Aug. 1745. Kbh. 4. P.
- Forbedrings-Poster udi Foundationen ved den for Civile-Betiente og adskillige andre Stænder udi Dannemark og Norge, samt Fyrstendømmene oprettede Enke-Cassa. 26. Apr. 1747. Kbh. 4. P.
- Assessor [Pet. Chr.] Zeuthens og Kammer-Raad L. Berners Forslag til Forandring af den civile og adskillige Stænders Enke-Casse. [Kbh.] u. A. [1800.] 4. P.
- Assessor [Pet. Chr.] Zeuthens Forslag til Forandring af den civile og adskillige Stænders Enkekasse, antaget af de endnu levende Interessenter. — Alphabetisk Fortegnelse over afdøde og endnu levende Interessenter i den civile og adskillige Stænders Enke-Kasse. [Kbli.] u. A.
- Allern. confirmeret Foundation til een almindelig Enke-Cassa for den civile Stand i Danmark og Norge. 6. Maji 1740. Kbh. P.
- Foundation for et Societet i Kbhvn., til en Pension for Enker og vanføre Børn. 13. Junii 1747. Kbh. u. A. 4. P.
- [Confirmation paa Nic. Eigvedt og fleres Enke-Pensions Societet. 6. Oct. 1747; tilligemed Conventionen til samme Selskabs Oprettelse af 12. Julii 1747.] U. St. o. A. P. (U. B.)
- Den af Hs. Kgl. Maj. allern. approberede Convention til Enkers Pension; hvilken Cammer-Raad Joach. Rich. Paulli i Kbhvn. har oprettet under 23. Aug. 1747. U. St. o. A. P. (U. B.) — Tilleg til Conventionen af 23. Aug. 1747. U. St. o. A. [1752.] P.
- Den af Hs. Kgl. Maj. allern. approberede Convention til Enkers Pension; hvilken Cammer-Raad Paulli i Kbh. har oprettet under 23. Aug. 1747. Saavidt vedkommer dets 3. Afdeling. Kbh. u. A. P. — Samme Bog m. Titel: Notification om een af Hs. Kgl. Maj. allern. approberet Convention til Enkers Pension; hvilken allerede over Hundrede have underskrevet, og hvortil endnu hver Dag i Kbhvn. fleere antages, som sig hos Cammer-Raad Paulli derom melde. Kbh. u. A.
- [Meddelelse til Interessenterne i Societetet af 23. Aug. 1747 fra Joach. Rich. P. aulli.] Julii 1749. 1 Bl. (U. B.)
- Notice [til Interessenterne i Societetet af 23. Aug. 1747 fra J. R. Paulli], II. St. o. A. [1749.] 2 Bl. (U. B.)
- [Plan til Oprettelse af et Selskab for Jylland, I kaldet „det kiærlige Compagnie“. Dat. Aalborg d. 8. Julii 1747. Undertegn. af Niels Hofman Sevel.] U. St. o. A. P. (U. B.)
- Allern. Confirmation paa en Stiftelse for Enker samt Dreng og Pige-Børn i Danmark, fornemmelig for de fire Jyllands Stifter, under Navn af det Kiærlige Compagnie. 4. Dec. 1747. Aalborg 1747.

Extension og Forbedring til den Stiftelse for Enker og Børn, under Navn af det Kiærlige Compagnie i Aalborg, med allern. Confirmation, dat. d. 26. Oct. 1748. Aalborg 1748. P.

Sevel, Niels Hofman, [Proposition til de Herrer Interessenter udi det Kiærlige Compagnie i Aalborg. Tilligemed Directeurernes Erklæring angaaende samme; dat. 28. Oct. 1750.] Fol. P.

[Efterretninger fra Forstanderen for det Kiærlige Compagnie udi Aalborg til samptlige Interessenter.] U. St. o. A. 1 Bl. (U. B.)

[Convention til en Enke- og Liig-Casse, oprettet af Søren Seerup og flere, Kbh. d. 4. Jan. 1748; med den kgl. Confirmation af 5. Apr. 1748, samt Extensions Conditioner af 9. Sept. 1748.] U. St. o. A. P.

Plan og Forandrings-Poster vedtaget af Interessenterne udi den af afg. Sør. Seerup oprettede Enke- og Liig-Casse de Dato 4. Jan. 1748 Kbh. u. A. [1755.] P. (U. B.)

Den af Hs. Kgl. Maj. allern. bevilgede Pensions og Liig-Casse for Enker, ugifte Fruentimmer samt Børn, inden saavelsom uden Byes, hvilken af Jo. K l e i n i Kiøbenliavn er forfattet under 1. Febr. 1748. Kbh. u. A. P.

Kgl. allern. confirmeret Foundation til en Enke-Casses Oprettelse for Siællands Stift. 6. Febr. 1748. Kbh. P. [2 forsk. Udgaver.] — Extensions Plan til den, for Enker og vanføre Børn, under 6. Febr. 1748 confirmerede Enke-Societæts Foundation. U. St. o. A. P.

Den under 25. Martii 1748 confirmerede Stiftelse, Encker og umyndige Dreng og Pige-Børn til beste især i Fyhns Stift kaldet: det omhyggelige dobbelte Fyhnske Societet. [25. Martii 1748.] Odense u. A. P. (U. B.)

Foundation til en Enke-Cassa for Laallands og Falsters Indbyggere i Almindelighed. [22. April 1748.] Kbh. 1748. 4. P. (U. B.)

Foundation til een Enke Cassa, under Navn af det Fynske Enke Societet; 29. Julij 1748. Odense. P.

Foundation til en Enke-Cassa under Navn af et Enke-Pensions Societæts Oprettelse i Corsøer. 26. Aug. 1748. Kbh. P. — Sst. 1749. P. (U. B.)

Kod. allern. Foundation for een her udi Staden oprettet bestandig Enke-Casse. 26. Oct. 1748. [Kbh.] P. [2 forskjellige Udgaver.]

Convention til en Liig-Casses Oprettelse for de Interessenter, som indskrive sig udi den d. 26. Oct. 1748 confirmerede Bestandige Enke-Casse. Kbh. 1749. P. (U. B.)

Plan og Forandrings Poster, vedtaget af Interessenterne i den Bestandige Enke-Casse. 11. May 1756. U. St. P.

Specification over Interessenterne udi den under 26. Oct. 1748 confirmerede Bestandige Enke-Casse. U. St. 1756. P.

Specification over Interessenterne og Pensionisterne udi den Bestandige Enke-Casse, til ult. Oct. 1760. U. St. o. A. P. (U. B.)

Convention til et Begravelses Societet, saa vel for Interessenterne og Pensionisterne udi den Bestandige Enke-Casse, som og for andre, derudi finder Behag at indtræde. 30. Sept. 1756. U. St. P.

Extract af den Bestandige Enke-Casses Deliberations Protocol, vedtaget udi General-Forsamlingen d. 7. Oct. 1761. U. St. o. A. P. (U. B.)

Kgl. allern. confirmeret Foundation til een Enke-Casse, under Navn af det Foreenede Selskab. 2. Dec. 1748. Kbh. P.

Forklaring over den Forandring, som ved det Foreenede Selskabs Pensions Societets allern. confirmerede Conventions 4. og 5. Articler, i Henseende til Pensionen,

- ved een General-Forsamling holden d. 31. Julii 1752 . . . er besluttet. Kbh. 1752. P.
- Convention til en Pensions- og Liig-Cassa, for Enker saavel som Enkemænd. [9. April 1749.] U. St. 4. P.
- Fundation til et bestandigt Enke-Pensions- og Egteskabs-Societet, oprettet af Andreas Bruun d. 12. May 1749. Kbh. P.
- Avertissement angaaende det af Ober-Auditeur Bruun 12. May 1749 oprettede Enke-Pensions og Ægteskabs-Societet. 19. Junii 1749. U. St. 1 Bl.
- Aarhuus-Stifts almindelige Enke-Pensions Selskabs Stiftelse, confirmeret d. 18. Aug. 1749. Aalborg 1749. P.
- Fundation til en almindelig Enke-Casse for Hs. Maj.s Riger, Hertugdomme og Lande. 30. Aug. 1775. Kbh. 4. P. [Med Tab.]
- Fundation einer allgemeinen Wittwen-Casse für Sr. Kön. Maj. Reiche, Herzogthümer und Lande. 30. Aug. 1775. Kph. P. [Med Tab.]
- Placat, ang. en nøyere Bestemmelse af det Indskud, som ved Indtrædelsen i den under 30. August 1775 oprettede almindelige Enke-Casse skal erlægges for enhver forlangt Pension, samt flere Poster bemeldte Casse angaaende. 25. Febr. 1785. Kbh. 4. P. (U. B.)
- Patent, wegen genauerer Bestimmung der beym Eintritt in die unterm 30. Aug. 1775 errichtete allgemeine Wittwencasse für jede verlangte Pension zu thuenden Einschüsse, nebst anderen dieses Institut angehenden Punkten. 25. Febr. 1785. Kph. 4. P.
- Placat, ang. de Pensioner, som af den alm. Enke-Kasse skulle udbetales i Slesvig-Holstensk Courant. [3. Oct. 1809.1 Kbh. 1809. 4. 2 Bl. (U. B.)
- Placat, ang. hvorvidt Enker, for hvilke der er skeet Indskud i den alm. Enkecasse, kunne vente Pensionerne udbetalte i Slesvig-Holstensk Courant. [26. Juni 1810.1 Kbh. 1810. 4. 2 Bl. (U. B.)
- M***, Ueber die neue Kön. Dänische Wittwencasse und die Calenbergische Wittwenverpflegungsgesellschaft einige Briefe. Flensburg 1776.
- [Lous, Chr. Carl], Zuverlässiger Bericht von der bey Ablegung der neuen allgemeinen Wittwencasse für die Kön. Dänische Staten angenommenen Theorie und gebrauchten Rechnungsart. Mit einem Yorberichte, in welchem der Ungrund des im 41. u. 42. Sticke des Hannoverischen Magazins auf das Jahr 1777 über dieses Institut gefällten Urtheils gezeigt wird. Nach dem Dänischen Manuscripte. Kph. 1778. 4. [Med 4 kobberstukne Tavler og 1 Tab.]
- [Promemoria fra Enke-Cassens Comptoir d. 19. Dec. 1800, om en Forandring i denne.] U. St. 4. 2 Bl.
- Nye Indskuds-Tabel over hvad der ved Indtrædelsen i Selskabet skal betales i Indskud fra 1. Apr. 1799 beregnet for 2. Afdeling til 75 Rdlr. aarlig Pension, for 3. Afdel. beregnes altsaa dobbelt, men for 4. Afd. firedobbelt efter denne Tabel. Kbh. 1800. 4. 5 Bl.
- Tetens, Jo. Nic., Nachricht von dem Zustande der allgemeinen Wittwen-Casse zu Copenhagen am Schlus des Jahrs 1797, mit einigen Bemerkungen über Yersicherungs-Anstalten auf Lebens- und Sterbens-Fälle, und die Art sie zu prüffen. Cph. 1803. [Med 3 Tab.]
- , Efterretning om Tilstanden af den almindelige Enke-Kasse i Kiøbenhavn ved Slutningen af Aaret 1797, samt almindelige Anmærkninger over Forsikkrings-Anstalter i Livs- og Døds-Tilfælde i Almindelighed. Oversat af Niels Søndergaard. Kbh. 1802. [Med 3 Tab.]
- Love for Interessenterne udi Enke Pensions Selskabet stiftet i Aalborg d. 8. Aug. 1798, og approberet ved en General-Forsamling d. 29. Aug. s. A. Aalborg. 4. P.

Konvention for Liig- og Enke-Societetet for Borgerstanden og Embedsmændene i Fyens Stift. Odense 1799. P. (U. B.)

Fortegnelse over Interessenterne i Liig- og Enke-Societetet for Borgerstanden og Embedsmændene i Fyens Stift, d. 12. Martii 1800. U. St. P. — d. 4. Martii 1801. Odense. P. — d. 3. Martii 1802. — d. 2. Martii 1803. — d. 7. Martii 1804. — d. 6. Martii 1805. — d. 5. Martii 1806. — d. 4. Martii 1807. Alle: Sst., P. og (U. B.).

P. M. [til Interessenterne i det Fyenske Liig- og Enke-Societet, fra S. Hempel.] 1. Nov. 1808. U. St. 4. 2 Bl. (U. B.)

Udskrift af det Fyenske Liig- og Enke-Societets Deliberations-Protokol. Dat. 18. Febr. 1809. U. St. 4. 1 Bl. (U. B.)

Bekjendtgjørelse for samtlige Interessenter og Enker udi det Fyenske Liig- og Enke-Societet af 1799 om den antagne Plan til Anvendelse af Selskabets Midler i Fremtiden og sammes Bedømmelse af den Kgl. Komitee. Odense 1814. P. (U. B.)

Fortegnelse over samtlige Interessenteres Hustruer og Enker, der, som Medlemmer af det forrige Fyenske Liig- og Enke-Societet, ere berettigede til at nyde Pension af Understøttelses-Fond for Enker i Fyens Stift. Odense 1818. 4. P. (U. B.)

Udtog af Lovene for det Samdrægtige Enkepensions-, Brudegave- og Godtgjørelses Selskab for alle Stænder i Danmark og Norge. Kbh. 1806. P. [3 Tab.] (U. B.)

Love for Sorø Enke-Understøttelse-Selskab: Fælles Vel. Stiftet d. 19. Febr. 1810. Sorø 1810. P. [Med 2 Tab.]

Gejstlige Enkekasser

Biskoppens [o: Nic. Edinger Balle's] Betænkning angaaende en af Præsteskabet i Siøllands Stift oprettende Hielpkasse for sine overordentlige Enker. Dat. 12. Aug. 1791. U. St. P.

Regnskab for de ved Dionysii Landemode i Roeskilde d. 14. Oct. 1812 fra Sjøllands Stifts Gejstlighed indkomne frivillige Bidrag til Stiftets Præste-Enkers Understøttelse. [Kbh.] u. A. P.

Regnskab for de ved St. Hans Landemode i Roeskilde d. 7. Jul. 1813 fra Sjøllands Stifts Gejstlighed indkomne frivillige Bidrag til Stiftets Præste-Enkers Understøttelse. [Kbh.] u. A. P.

Nye Foundation for Sjøllands Stifts Præste-Enkekasse. 6. Marts 1829. Kbh. 4. P.

Foundation for Sjøllands Stifts Skolelærer-Enkekasse. Kbh. 1829. P.

Den Fyenske geistlige Enkekasses Fundatz, med Kgl. confirmeret Extention. [7. Dec. 1759.] U. St. o. A. 4. P.

Kgl. allern. confirmeret Fundatz til en Enke-Casse for Catecheter, Klokkere, Chor-Degne, Sogne-Degne og Skoleholdere i Fyen, paa Langeland, paa Alsøe, og paa Ærrøe. Odense 1789. P.

Nye Fundats for Fyens Stifts geistlige Enkekasse. Odense 1818. 4. P.

Gavebrev for Hr. Niels Jacobsons og Mad. Anna Maria Wandborgs Gave paa 2500 Rixdaler. Dat. Lemvig d. 20. Jan. 1774. Viborg 1774. P.

Kgl. allern. confirmeret Foundation til en almindelig Pensions-Casse for Degne-Enker udi Aarhus Stift. Aalborg 1776. 4. P.

[Kgl. Fundats for Hjelpekassen for Skolelærere i Støvring, Gjerlev, Onsild, Nørrehald, Galthen og Østerliisberg Herreder i Randers Amt. 1. Aug. 1817.] U. St. o. A. 4. 4 Bl. (U. B.)

Militære Enkekasser

Foundation til en nye Pensions-Casse for Land-Militair-Etatens Enker og Børn, som i Kiøbenhavn skal oprettes, og med den forrige Land-Officier-Enke-Casse combineres. 22. Maji 1739. Kbhvn. u. A. P.

Extension og Forbedring af den sub Dato d. 22. Maj 1739 udgivne Foundation til een nye Pensions Casse, 25. April 1740. Kbh. u. A. 4. P.

Plan til et meget fordeelagtigt Lotterie [til Fordeel for den for Land-Militair - Etatens Enker og Børn ny oprettede Pensions-Casse]. Dat. d. 15. May 1739. U. St. 4. 1 Bl.

Understøttelses-Fond og Selskaber

Avertissement om Invitation, hvorefter colligeres paa Societæt til vanføre Børns og ugifte Pigebørns, overalt, Uforsørgedes Underholdning. Kbh. [1. May 1748.] P. (U. B.)

Extract aus der Convention von der in Copenhagen errichteten Societæt für gebrechliche Kinder und unverheyrathete Frauens-Persohnen. Aus dem Dänischen. Cph. u. A. P. (U. B.)

Indbydelse til et Selskab af Qvindekjønned, hvis Formaal bliver at understøtte og fremvirke velgjørende Indretninger; stiftet paa Hds. Maj. Marie Sophie Fredericlies Fødselsdag, d. 28. Oct. 1815. Kbh. 4.

Oversigt af det paa Dronningens Fødselsdag, d. 28. Okt. 1815, stiftede qvindelige velgjørende Selskabs Forhandlinger, samt Ballance over dets Indtægter og Tjdgivter fra 31. Dec. 1816 til 31. Dec. 1817. Kbh. P. — for Aaret 1824. Sst. 1824. P. — for A. 1825. Sst. 1827. P. — for A. 1829. Sst. 1830. P. Alle (U. B.)

[Fischer, Carl], Plan til en Magdalene-Stiftelse i Kjøbenhavn. (Særsk. aftr. af statsoekonom. Archiv 2. B. 2. H.) Kbh. 1827. P.

Dirckinck-Holmfeld, Constant, Om et Tilflugtsted for hjælpeløse, forladte Fruentimre, eller Bemærkninger til den i det statsoekonomiske Archivs 2. B. 2. H. meddeelte Plan for en Magdalenestiftelse. Kbh. 1828. P.

Kirkevæsen

Kirkehistorie

Danmarks Kirkehistorie før Reformationen

[Afladsbrev, udstedt af Johs. Angelus Arcimboldus til Niels Perssen med Hustru Marine Nielsdotter i Kbh. 12. Maj 1517. [Med Segl paatrykt i Vox.] — til tvende Jomfruer i Wiborg, d. 25. Junii 1517. [Samme Tryk. Med Segl i Vox.] — til Svenungh Helghessøn, Svanogh Olafsdatter med deres Børn i Heyterdal d. 31. Juli 1517. [Trykt paa Pergament, Tryk forskjellig fra de foregaaende. Med Segl i Vox i Kapsel.] — Ubenyttet. Afladsbrev fra 1517, trykt paa Pergament, Tryk forskjellig fra det foregaaende.] U. St. o. A. 1 Bl. pat.

[Latinsk Diplom af 27. Aug. 1401, hvorved Kong Erik af Pommern confmnerer Dronning Margrethes Gavebrev til adskillige Kirker og Klostre.] Havn. 1796. Fol. 2 Bl. UPr.

Danmarks Kirkehistorie efter Reformationen

Balle, Nic. Edinger, Pligtankeret, et periodisk Forsvarsskrift til Hielp ved en Enkekasse, som oprettes for Skoleholdere og Kirkesangere i Siællands Stift. 1—2. Bind. Kbh. 1793-94. [2. Bd. er delt i 5 Hefter, af hvilke de 3 sidste have særsk. Pagin.]

Kirkeforfatning

Kirkerettens enkelte Afsnit

Forordning, ang. Præsternes Embede med Hensyn til Ægteskab. 30. April 1824. Kbh. 4. 6 Bl.

En Enkes Brev om Indskrænkelse, Naadsens-Aar og Stiftelser, til en ung Præstekone i Siælland. Kbh. 1795. P.

Undervisningsvæsen

De enkelte skoler: Skoler i København

Realskoler

Sex ubedragelige Kiendetegn paa en hæderlig Danneqvindes Borgerdyd forsvarede mod Bagtalelsen ved Steffen Stokfisk. Kbh. 1785. P.

Pigeskoler

Nye-Aars Tale, foredraget d. 7. Jan. 1782 i den franske Skole No. 8 ved Stranden hos Mdm. Lund, af Eleven Jomfr. Anna Charlotta Maria Thessen i sit Alders 10. Aar. Kbh. 1782. P.

Anmeldelse af et nyt Opdragelses Institut for unge Frøkener og Jomfruer, under Opsigt af Hr. og Mad. de la Motte, hvilket Hs. Kgl. Maj. allern. har bevilget Titel af Kongeligt Institut. TJ. St. o. A. Fol. P.

Balling, Eman., Plan til en Real-Skole for vore Døttre. Kbh. 1787. P.

Tode, Jo. Clem., Indbydelse og Plan til en Døttreskole. 5. Julii 1787. Kbh. u. A. [1787.] P.

—, Indvielses-Tale, holden ved Døttre - Skolens Aabning d. 4. Sept. 1787. Kbh. 1787. P.

Love for Døttre-Skolens Selskab, stiftet d. 1. Nov. 1791. Kbh. u. A. [1791.] P. — Sst. u. A. [1813.] P.

Love vedtagne af Medlemmerne i det den 12. Sept. 1791 stiftede Selskab for Døttreskolen i København og bekræftede d. 2. Dec. 1830. Kbh. [1830.] P.

Nissen, Niels Lang, Et Par Ord om Døttreskolen, stiftet 1791, og dens nærværende Stilling, sagte ved dens Høitidelighed, efter den aarlige Examen, d. 22. Mai 1822. (Udgivet som Manuscript.) Kbh. P.

Manthey, [Jo. Dan. Timoth.], Tale, holden i Døttreskolen, stiftet 1791, ved Høitideligheden d. 30. Mai 1823. (Udgivet som Manuscript.) Kbh. P.

Arnesen, Poul, Tale, holden i Selskabet for Døttreskolen, stiftet 1791, paa dets Aarsfest, d. 30. April 1824; med et Tillæg af de til Festen skrevne Sange. Kbh. P.

[Ekkard, Fr.], Plan til en mindstbekostelig Opdragelses- og Understøttelses-Anstalt for fattige Piger, for at forskaffe Hovedstaden en dygtigere Efterslægt; udkastet 179. Tillige med et Subscriptions-Forslag til et periodisk Blad, Pige-Vennen. Kbh. P.

Det søsterlige Velgjørenheds-Selskabs Love. Stiftet paa Kronprindsesse Marie Sophie Fredericas Formælings-Dag d. 31. Julii 1790. 3. forbedr. Udg. U. St. [1794.] P.

Love for det søsterlige Velgjørenheds-Selskab. Stiftet d. 31. Juli 1790. 4. forbedrede Udgave. Udg. af Niels Lang Nissen. Kbh. 1800. P. — 5. paany gennemseete Udgave. Udg. af Niels Lang Nissen og Henr. Geo. Clausen. Sst. 1809. P.

Søsterlig Velgjørenhed. Et Qvartalblad, indeholdende Efterretninger, det Søsterlige Velgjørenheds Selskab angaaende. Udgivet af Niels Lang Nissen. 1—12. Bind. 1799—1810. Kbh. — Et Halvaarsskrift. Udg. af Niels Lang Nissen. 13—16. Aargang. 1811—1814. Kbh. [Med fortløbende Paginering og Sign.] — Et Aarsskrift. Udg. af Niels Lang Nissen. 1731. Aarg. 1815—1829. Kbh. [Fortsattes.]

Liste paa samtlige Velgiørerinder i det Søsterlige Velgjørenheds Selskab til Nye-Aar 1797, samt Regnskab for denne Stiftelses Indtægter og Udgifter i Aaret 1796. Kbh. 1796. P. — til Nye-Aar 1801, samt Regnskab for 1800. Sst. P. — i Aaret 1805, samt Regnskab for 1804. Sst. P. — i Aaret 1807, udgivet af Andr. Warus. Sst. P.

- Sange i det Søsterlige Velgjørnheds Selskab paa dets Stiftelsesdag, d. 31. Julii 1792. Af Eman. Balling. Kbh. 4 Bl. (U. B.)
- Sange paa det Søsterlige Velgjørnheds Selskabs Stiftelsesdag, d. 1. Aug. 1796. Af P. H. Haste. Kbh. 4 Bl. (U. B.)
- Ager, P., Taksigelses-Tale holden i det Søsterlige Velgjørnheds-Selskab d. 1. Aug. 1796 af Eleven Cathrine Elisabeth Funk. Kbh. u. A. P.
- Sange for det Søsterlige Velgjørnheds Selskab, da det d. 31. Julii 1797 høitideligholdte sin Stiftelses Dag. U. St. 2 Bl.
- Afsjungne paa det Søsterlige Velgjørnheds Selskabs Stiftelsesdag d. 31. Juli 1798 [af Th. Thaarup]. U. St. 2 Bl. (U. B.)
- Nissen, Niels Lang, Det Søsterlige Velgjørnheds-Selskabs Fortids Tilskikkelser og dets Fremtids Udsigter. Tale, holden i Selskabet paa dets første tiaarige Stiftelsesdag d. 31. Ju li 1800. Kbh. u. A. P.
- Gad, Pet. Chr. Stenersen, Tale i det Søsterlige Velgjørnheds-Selskab, 28. Oct. 1829. Kbh. u. A. P.
- Karakterbog for — i A. K. Thonboes Institut. Kbh. 1801. P.
- Plan til Underviisningsanstalten for Pigebørn af Embedsmænd. Oprettet i Januar 1804. Kbh. u. A. [1804.] P.
- Regnskab for Underviisningsanstalten for Pigebørn af Embedsmænd. Aflagt af Committeeen for Selskabet. Kbh. 1805. P. — 2. til 14. Aars [1805—1817] Regnskab. Sst. 1806—1818. [9 Hæfter.] P. — 17. og 18. Aars [1820 og 1821] Regnskab. Sst. 1822. P. — 21. og 22. Aars [1824 og 1825] Regnskab. Sst. 1826. P.
- Bramsen, Jens Andr., General-Regnskab for det, af Eleverne i Mad. Inger Marie Bramsens Underviisnings-Institut, d. 23. Febr. 1804 stiftede Opmuntrings-Selskab for Børnene i Petri Pigeskole. Fra den 1. Jan. til den 31. Dec. 1814. Kbh. u. A. P. — Fra 1. Jan. til 31. Dec. 1820. Sst. u. A. P. — Fra 1. Jan. til 31. Dec. 1821. Sst. u. A. — Fra 1. Jan. til 31. Dec. 1822. Sst. u. A. — Fra 1. Jan. til 31. Dec. 1826. Sst. u. A. — Fra 1. Jan. til 31. Dec. 1827. Sst. u. A.
- Karakterbog for — [Elev i en Pigeskole]. Kbh. 1808. P.
- Monrad, Pet. Jo., Sange til Brug i det Wærnske Institut. (Aftrykte som Manuskript.) Kbh. 1817. P.
- Das Fest der Menschenliebe, zum 21. Mahle gefeiert in der zur Ermunterung d. St. Petri Madchenschule gestifteten Gesellschaft, d. 7. Dec. 1825. Kph. P. (U. B.)
- Johannsen, Jo. Chr. Gottberg, Rede bei der 25. Jahresfeier der Ermunterungs-Gesellschaft für die St. Petri Mädchen-Freischule am 2. Dec. 1829. Kph. u. A. P.

De enkelte Skoler: Skoler i Kjøbstæderne

- Meden, Andr. Pet. Det forædlede Qvindekjøns Indflydelse paa Menneskehedens Vel. En Tale, holden ved Høitideligheden efter fuldendt Examen i Dronning Maries Institut i Aalborg d. 9. Maj 1811. Aalborg u. A. P.
- [Thaarup, Fr.], Plan til en Døttreskoles Oprettelse i Helsingør. Kbh. 1818. P.
- Borch, Karl Anker, Raisonneret Plan til et Opdragelses-Institut for unge Fruentimre, anlagt i Sorøe. Sorøe 1792.

Danmarks økonomiske Forhold. Landvæsen. Industri. Handel. Søfart. Fiskeri.

Om de økonomiske Forhold i Danmark i Almindelighed

- Nordenzon, Forestilling om fornødne Friheder for Qvindekønnet, til at ernære sig med alle Slags lette Haandgierninger, som de havde lært, eller vilde lade sig lære,

uagtet om Arbejdet eller Haandteringen henhørte under visse Haandverks-
Lauge. Kbh. 1773. P.

Industri

Industri- og Haandværkerforeninger. Industri-Udstillinger

Indbydelse til Danmarks og Norges patriotiske Mænd og Qvinder, fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid. Kbh. 1808. P. [Med et særsk. pagin. Tillæg, indeholdende en „Navne-Liste over de Personer, som have underskrevet de af sal. Justitsr. C. G. Rafn udstædte Indbydelser “. P.]

Danmarks Kulturhistorie

Danmarks Kulturhistorie i Almindelighed. I ældre Tid. I nyere Tid

Forordning og Skick, hvorledis her effter holdis skal met Adelens Bryllupper ofluer alt Danmarchis Rige. Udgifuet Aar 1603. Kbh. 1603. 4. 4 Bl.

[Forordning om Adelens Bryllupper og Begravelser. 11. Julii 1654.] U. St. o. A. 4. 3 Bl.

Forordninger om Rangen. Begravelser. Klædedragt. Bryllupper, Barseler, oc Giestebude. Item Kgl. Mayest. Bref anlangende Forklaring i den om Klædedragt sidst udgangne Forordning. Saa oc Forordning om det endnu i Forraad værende fremmet Silcke-Tøys Stempling og Forhold. Item om Silcke-Stoff at bære. [Kbh.] u. A. [efter 1684.]

Forordning, hvorved den, for Yppighed ved Bryllupper, givne Strafløve i Pl. af 9. Aug. 1781 og Forordn, af 12. Martii 1783, ophæves. 27. Dec. 1799. Kbh. 4. 2 Bl.

Presseløve, Pressefrihed i Danmark

En betydelig Samtale imellem en Pige og en gammel Kiærling, virkelig holdet paa Amager-Torv, om disse senere Tider og Skrifter og sandfærdig berettet af en Tilhørende. [Begyndelsesbogstavet i dette Ord er udhævet.] Kbh. 1772. P.

FORKLARING OVER DE VIGTIGSTE BRUGTE FORKORTELSER

Fol. = Folio.

4 = Kvart. Naar intet Format er føjet til, er Bogen i Octav- eller mindre Format.

Cph. = Copenhagen.

DA. = Academisk Disputats.

DAS. = Disputats ved Sorø Academi.

DAEH. = Disputats ved det Ridderlige Academi i København.

DAG. = Disputats ved Univers, i Göttingen.

DAK. = Disputats ved Univers, i Kiel.

DB. = Disputats for Borchs Collegium.

DE. = Disputats for Ehlers' Collegium.

DG. = Disputats ved et Gymnasium.

DGA. = Disputats ved Gymnasiet i Altona.

DGB. = Disputats ved Gymnasiet i Bremen.

DR. = Disputats for Regentsen.

DV. = Disputats for Valkendorfs Collegium.

DDJ. = Disputats for Doctorgraden i Jura.

DDM. = Disputats for Doctorgraden i Medicin.

DDPh. = Disputats for Doctorgraden i Philosophi.

DDTh. = Disputats for Doctorgraden i Theologi.

DLJ. = Disputats for Licentiatgraden i Jura.

DLM. = Disputats for Licentiatgraden i Medicin.

DLTh. = Disputats for Licentiatgraden i Theologi.

DMa. = Disputats for Magister artium's Graden.

Disp. Soc. chir. Hafn. = Disputats i d. chirurgiske Selskab i København.

Disp. Soc. disput. med. = Disputats i det medicinske Disputeer-Selskab.

Disp. Soc. exercit. med. = Disputats i det medicinske Øvelses-Selskab.

FPr. = Program til Forelæsning.

GPr. = Program fra et Gymnasium.

Kbh. Kph. = København, Kopenhagen.

(K. B.) betegner, at et Skrift findes i Karen Brahes Bibliothek i Odense.

K. S. K. A.: Naar et Kort er stemplet med dette Mærke, betegnes det derved som udgaaet fra det kgl. Søkortarkiv.

Lgl. = Ligeledes.

O. L. = Og Lignende.

P. betegner, at Bogen er en Pjece, ɔ: ikke over 48 Sider.

Pr. = Program.

Pr. grat. = Programma gratulatorium.

Pr. synod. = Programma synodale.

S. l. & a. = Sine loco & anno, uden Trykkested og Trykkeaar.

SPr. = Skoleprogram.

Sst. = Samme Trykkested.

St. o. A. = Trykkested og Trykkeaar.

U. A. = Uden Trykkeaar.

(U. B.) betegner, at et Skrift findes i Universitetsbibliotheket.

UPr. = Universitetsprogram.

U. St. = Uden Trykkested.

U. St. o. A. = Uden Trykkested og Trykkeaar.

U. Tv. = Uden Tvivl.

[] om et Navn eller en Bemærkning betegner disse som tilføjede af Redactøren.

Ved Cursivskrift betegnes en Bog som fremmed, men som dog paa det nøjeste knyttet til danske Skrifter eller til danske Forhold